

Meranti

Fysische eigenschappen

De volumieke massa van meranti schommelt bij de normale handelspartijen, bij een vochtgehalte van 15%, tussen 350 en 860 kg/m³. Het gemiddelde bedraagt 450 (red) tot 650 (gele) kg/m³. Het vezelverzadigingspunt is vrij laag (=29%). Het evenwichtsvochtgehalte bij 90% r.v. is 19%. Het werken van meranti is binnen matig te noemen (1,9), onderworpen aan schommelingen van de relatieve vochtigheid van 60% tot 30%. Buiten werkt meranti beduidend meer; het werken is matig tot groot te noemen (2,7), onderworpen aan schommelingen van de relatieve vochtigheid van 90% tot 60%. De inwendige spanningen zijn bij de merantisorten niet erg van belang.

Andere kenmerken

De natuurlijke duurzaamheid van het kernhout bedraagt II tot IV (vrij tot matig duurzaam), die van het spinthout V (= niet duurzaam). Enkel het spinthout kan door Lyctus aangetast worden. De invloed van de Anobium is niet bekend, noch op het spinthout. Qua impregneerbaarheid is het kernhout van meranti zeer resistent; het spinthout matig resistent.

Naam en uitzicht

‘Shorea’ is de wetenschappelijke naam voor een aantal subspecies van meranti (witte, *S. bracteolata*; gele, *S. faguetiana* Heim en rode, *S. Rubella*). Ze groeien in Zuid-Oost Azië (Maleisië en Indonesië). Behalve in het Nederlands wordt het hout in de andere West Europese talen ook nog Seraya genoemd. De kleur van het kernhout varieert van bijna wit (witte meranti) tot lichtgeelbruin (gele meranti) tot rood-rozebruin (rode meranti). Het spinthout is nauwelijks van het kernhout te onderscheiden. De structuur is vrij regelmatig zonder veel tekening. De draad is meestal recht, met kruisdraad en de nerf fijn (gele meranti) tot grog (red en witte).

Kenmerken

De elasticiteitsmodulus (rekenwaarde) bedraagt 9 (light red) tot 12 (dark red) x 10³Mpa en is dus niet echt hoog te noemen. Het drogen van meranti gebeurt matig snel en gemakkelijk, zowel aan de lucht als versneld. Het gevaar is wel dat latente vervorming en scheuren geaccentueerd worden. Bij witte meranti bestaat het gevaar voor verkleuring door blauwschimmel. Behalve witte meranti, zijn alle soorten gemakkelijk te verwerken, zowel met gereedschap als met machines. De bewerkbaarheid van witte meranti hangt af van de soort. Door de grote hoeveelheid kiezel is het noodzakelijk hardmetalen snijgereedschap te gebruiken.

Toepassing			
		spinthout	afwerking
dragende structuren	weinig geschikt	uitgesloten	buitenschrijnwerk
buitenschrijnwerk	geschikt (het hout moet een gemiddelde volumieke massa hebben van minstens 550 kg/m ³)	uitgesloten	syst. C1 + C2 syst. C1 + CTOP C1 + verf
binnenschrijnwerk	geschikt	uitgesloten	
meubelen	geschikt	uitgesloten	
andere	multiplex spinthout	uitgesloten geschikt	

Afrormosia

Fysische eigenschappen

De volumieke massa van afrormosia schommelt bij de normale handelspartijen, bij een vochtgehalte van 15% tussen 650 tot 800 kg/m³. Het gemiddelde bedraagt dan weer 700 kg/m³. Het evenwichtsvochtgehalte bij 90% r.v. is 16%. Het vezelvezadigingspunt bedraagt 23%. Bij afrormosia spelen de inwendige spanningen praktisch geen rol. Het werken van afrormosia binnen kan eerder als matig bestempeld worden (1,7), onderworpen aan schommelingen van de relatieve luchtvochtigheid van 60% tot 30%. Afrormosia werkt buiten, onderworpen aan schommelingen van de relatieve luchtvochtigheid van 90% tot 60%, iets meer maar blijft toch ruimschoots binnen de perken (2,2).

Andere kenmerken

De natuurlijke duurzaamheid van het kernhout schommelt tussen I en II. Die van het spinthout bedraagt V (niet duurzaam). Het kernhout wordt niet door Lyctus aangetast. Enkel het spinthout is onderhevig aan schade aangericht door dit beestje. De schade die Anobium aan deze houtsoort kan aanrichten is niet bekend. Qua impregneerbaarheid is het kernhout zeer resistent te noemen terwijl het spinthout van afrormosia doorlatend is.

Naam en uitzicht

De wetenschappelijk naam voor grenen is 'Pericopsis elata' (Van Meeuwen) of afrormosia elata (Harms). Deze houtsoorten maakt deel uit van de familie van de 'leguminosae-Fabaceae'. Afrormosia is afkomstig uit Midden- en West-Afrika. De kleur van het kernhout is goudbruin. Het hout verdonkert onder invloed van het licht. Het spinthout vertoont een bleke geelbruine kleur. In de tekening is een donkere adering mogelijk. De nerf is heel fijn te noemen. Afrormosia bezit een lichte kruisdraad die soms een onregelmatig patroon vertoont.

Kenmerken

De elasticiteitsmodulus (rekenwaarde) bedraagt 13×10^3 Mpa en is dus relatief matig te noemen. Bij het verwerken van afrormosia bestaat de kans dat er irriterend stof vrijkomt. Daarom wordt voorbereiden aangeraden. Afrormosia droogt traag, maar biedt dan weer het voordeel dat er weinig kans is op vervorming. De afwerking van afrormosia verloopt normaal gezien volledig probleemloos.

KRIMP		
REL. vochtigheid	90%-60%	60%-30%
r%	0,7	0,6
t%	1,5	1,1

Toepassing

		spinthout	afwerking
dragende structuren	geschikt: decoratief schrijnwerk	uitgesloten	buitenschrijnwerk
buitenschrijnwerk	geschikt	uitgesloten	syst. C2 syst. CTOP verf
binnenschrijnwerk	geschikt trappen en parket (intensief gebruik)	uitgesloten	
meubelen	geschikt	uitgesloten	
andere	scheepsbouw tuinmeubelen	uitgesloten uitgesloten	